

Engelens presentasjon av Messias

Juleevangeliet kan mange bibellesere nærmest på rams, med Josef, Marie og det lille barnet i begivenhetens sentrum. Men at Messias kom til verden var så mye mer enn bare gjeterne på marken og de vise menn som kom med gaver. Ole Andersen tar oss med i dybden av jule-evangeliet og lar oss se sider vi kanskje ikke har sett.

Mye blir sagt om hvem Jesus er. Ikke minst i desember måned! En av de mest fantastiske presentasjonene av Jesus ble gitt av en engel. Den er meget kort, men sier alt.

Etter Jesu fødsel skjedde det mange ting. Hyrdene kom på besøk. Åtte dager gammel ble Jesus, som alle andre gutter omskåret. 40 dager etter fødselen besøkte Josef og Maria i tempelet i Jerusalem. Senere besøkte også vismennene Betlehem, og Josef og Maria måtte flykte til Egypt med deres nyfødte for å unngå kong Herodes myrderier.

Presentasjonen av barnet.

Men før alle disse hendelsene, skjedde det noe annet. En engel viste seg for noen hyrder som vokter dyrene sine i området utenfor Betlehem. Her, nesten innenfor hørevidda til kong Herodes store borg Herodion, noen kilometer unna, proklamerte engelen hvem det nyfødte barnet egentlig var.

Ved å fortelle dette, som det aller første etter fødselen, gjør Bibelen denne engle-presentasjonen av Jesus til en overskrift over hele hans liv og virke.

Hvem er Jesus?

Kort og markant lyder svaret til engelen. «Han er Kristus Herren»

Hvis vi skal forstå dybden i denne presentasjonen, må vi ta en avstikker til Det gamle testamente og Jødedommen for 2000 år siden.

Han er "Messias"

Kristus er et gresk ord. Det betyr "den salvede" og er den greske oversettelsen av det hebraiske ordet Mashiach, Messias.

I det gamle Israel hører vi om salvingen av forskjellige personer, konger (f.eks. David; 1. Sam. 10; 12-13), yppersteprester (f.eks. Aron: 2. Mos. 28: 40-41) og noen ganger også profeter (f.eks. Elisa: 1. Kongebok 19,15-16).

Fordi en yppersteprest var salvet, kunne man omtale ham med et spesielt uttrykk, som på norsk blir gjengitt med "slavepresten", men som bokstavelig talt på hebraisk heter; «messiaspresten» (3. Mos. 4,3).

På samme måte kunne David beskrive seg selv med uttrykket «Jakobs Guds salvede» eller på hebraisk: «Jakobs Guds

messias».

Ordet "messias" betydde altså opprinnelig bare en mann som var blitt salvet med olje. Spesielt ble det brukt om kongen, ypperstepresten, og noen ganger om en profet.

Men disse mange «messias'er» som dukket opp gjennom årene, kunne ikke gjenopprette paradiset. Israels historie ble fortsatt preget av lidelse, urettferdighet, frafall og ondskap.

- Prestene kunne ikke fjerne synden.
- Profetene kunne ikke gjenopprette det hele forholdet mellom Gud og mennesket.
- Kongene - til og med de beste av dem - kunne ikke gjenopprette fred og rettferdighet på jorden.

Messiasene slo ikke til! Historien viste at det var behov for en stor Messias som kunne overgå alle prester, profeter og konger, og gjenopprette paradiset.

Ventet på en større Messias

Så, smått begynte profetene å forutsi at Gud en dag ville sende en så stor Messias for å redde Israel og hele verden.

Derfor begynte Israels folk å lengte. Når vil han komme, slik profetene forutsa? I de siste århundrene før Jesus kom, vokste lengselen hos mange i det jødiske folket til et intenst rop etter Messias.

Engelens proklamasjon på marken utenfor Betlehem var et skjellsettende rop til Israels folk: **Nå er han her! Messias er kommet!**

Ni måneder tidligere hadde engelen Gabriel forklart Maria hva det vil si for barnet hennes å være Messias. Dette betyr at «Herren Gud vil gi ham tronen til sin far David; han skal regjere over Jakobs hus for evig tid og hans rike skal ikke ta slutt».

At Jesus er Messias betyr at han en dag vil bli konge over Israel. De tolv stammene skal regjeres av ham. Slik David satt på tronen i Jerusalem, vil Jesus også sitte på tronen i Jerusalem.

Gjenreise Israel og lys for hedningene

Men mer enn det! Allerede 700 år tidligere hadde profeten Jesaja sitert Gud for at det var alt for beskjedent for Messias "bare" å føre de fordrevne

israelitter tilbake til deres land:

«Det er ikke nok, at du som min tjener skal gjenreise Jakobs stammer og føre Israels overlevende hjem; derfor gjør jeg deg til et lys for folkene, for at min frelse skal nå til jordens ende.» (Jes. 49,6)

Messias skal gjenreise Israel! Men han skal gjøre mye mer enn det; Han skal tenne lyset for alle jordens folk - lyset som ble slukket da syndefallets mørke dekket jorden.

Det er engelens presentasjon: **Jesus er Messias, Israels igjenoppretter og hele verdens forløser! Han er Herren.**

Men engelen går enda lenger og legger til at **Jesus også er Herren.**

Det betyr mer enn at Jesus bare har makt. Men igjen må vi gå tilbake til Det gamle testamente og jødedommen på Jesu tid for å forstå dybden i engelens ord.

Gud kalles YHVH. De fire bokstavene er det hebraiske navnet som Det gamle testamente bruker om Israels Gud, i motsetning til alle andre "guder". Navnet finnes flere steder i Det gamle testamente, men er vanligvis i våre bibler gjengitt med ordet «Herren». Et av unntakene er 2. Mosebok 6,3 der YHVH er gjengitt Jahve.

Messias er Gud selv

På Det nye testamentes tid unngikk jøder generelt å uttale Guds navn. Når de leste Det gamle testamente i synagogene og kom til navnet YHVH, leste de i stedet «Herren», «himmelen» eller noe lignende.

Guds navn i form av de fire hebraiske bokstavene YHVH ble bare brukt i tempelet, der prestene brukte det i den aronittiske velsignelse, og hvor ypperstepresten brukte det ti ganger på Yom Kippur, den store forsoningsdagen. Hyrdene på markene utenfor Betlehem visste alt dette. Derfor må engelens presentasjon av det nyfødte barnet ha hatt en sterk effekt på dem - hvis de i det hele tatt forsto det!

Uansett måtte disiplene ha sin tid før de virkelig begynte å forstå det. Men opp gjennom årene med Jesus gikk det opp for dem, og derfor ble forkynnelsen av apostlene og Det nye testamente en rungende bekreftelse på engelens ord fra markene i Betlehem: Jesus er virkelig

Herren! Det vil si at Jesus er den som bærer Guds hellige navn. Jesus er YHVH i Det gamle testamentet. Det gamle testamentet antyder at Messias faktisk er Gud Herren YHVH selv, som vil fremstå på jorden som et menneske.

År	Total	Fra Sovjet (FSU)	Fra Etiopia
1990	199516	184927	4121
1995	76361	64847	1312
2000	60192	50817	2201
2005	21183	9578	3573
2010	16633	7158	1652
2015	31013	15142	116
2019	35312	4586	663
Sum	1 473 491	1 067 463	77 694

Summene viser totalen for perioden 1990-2019. Av hensyn til plass er ikke alle årene vist i tabellen Kilde: Israelsk statistisk sentralbyrå og Israels immigrant- og absorberingsdepartementet 2020

Jesaja profeterer om den messianske kongen som en dag vil bli født som barn, overta Davids trone og tenne lys i syndefallets mørke. Hans navn, sier Jesaja, må være 'Mektig Gud, evighetens far, fredsfyrste' (Jesaja 9,6-7). Messias må være Gud.

Tilbake til landet

Esekiel profeterer om den gode hyrden, den Messiaskongen, som en dag vil føre Israels folk tilbake til sitt gamle land og styre dem der med trygghet og fruktbarhet. I den siste delen av profetien gjør Esekiel det veldig klart at han er Messias, en etterkommer av David (Esek. 34:17-31).

Men i den første delen av profetien understreker Herren at det faktisk er han selv som kommer: Dette er hva Gud YHVH sier: «Jeg vil selv lete etter sauene mine. Jeg vil føre dem ut av folket, samle dem fra landene og føre dem til

deres eget land. Jeg vil vokte dem på Israels fjell» (Esek. 34: 8-16).

Messiaskongen er samtidig Davids etterkommer og Herren YHAH selv! Nå er han kommet, proklamerer englen på julenatten. Jesus er Messias og Herren! En stor glede. Dette er julebudskapet! Gud selv har kommet som Messias.

Han skal/forløse Israels folk. Føre dem hjem til sitt gamle land. De skal komme til tro på ham, og han skal regjere dem i fred og rettferdighet til velsignelse for alle folkeslag på jorden.

Men han skal være mye mer! Han må være et lys for alle mennesker, ja hele skapelsen. Det mørket som har dekket jorden med lidelse, smerte og død siden syndefallet skal fordrives. På en ny jord skal lyset i Guds kongerike skinne for

alltid. Jesus er Messias, Herren! Hold fast, der hvor engelen på markene i Betlehem hadde rett da han begynte sin presentasjon av Jesus med ordene «Se, jeg forkynner dere stor glede»!

Ole Andersen,
Ordet & Israel Danmark

